

**Міністерство освіти і науки України
Департамент агропромислового розвитку Полтавської обласної
державної адміністрації**

**Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки»
Інститут свинарства і агропромислового виробництва**

**Національної академії аграрних наук України
Регіональний фонд підтримки підприємництва
по Полтавській області**

Полтавська державна аграрна академія

**Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та
інформаційних технологій**

Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин

МАТЕРІАЛИ II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО- ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Розвиток агропродовольчого ринку в умовах
глобалізації економіки»**

**«Agri-food market development under economy globalization
conditions»**

31 березня 2020 р.

м. Полтава, ПДАА

2. Білорус Т.В. Стратегічне управління кадровим потенціалом: монографія. Ірпінь: Нац. акад. ДПС України. 2007. 174 с.

3. Гармідер Л.Д. Методичні підходи до оцінювання розвитку кадрового потенціалу торгівельного підприємства. Економіка і регіон № 2 (39). 2013. ПолтНТУ. С.44-51.

4. Кузнєцова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства: навчальний посібник. Рівне: НУВГП. 2016. 195 с.

ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

***Баган Н.В.² здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
кафедри економіки та міжнародних економічних відносин,
Полтавська державна аграрна академія***

У сучасних економічних умовах особливої актуальності набувають питання ефективності функціонування аграрних підприємств, оптимізації їх діяльності та утримання конкурентних переваг на ринку. Через розробку нових технологічних рішень, переоснащення, інноваційну діяльність сфера виробництва постійно зазнає глибоких перетворень, і саме тому, основне завдання конкуренції перейшло зі сфери нарощування виробничих потужностей і пошуку нових ринків збуту до сфери інформаційних технологій, маркетингу і невиробничих заходів. Проте роль виробничого аспекту залишається завжди актуальною, адже виробництво є основою бізнесу аграрних підприємств, а отже, потребує знаходження і впровадження нових, цілеспрямованих і конкретних рішень для підвищення його потенціалу та

² Науковий керівник: Березіна Л.М., д.е.н., професор, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Полтавська державна аграрна академія

отримання стійких конкурентних переваг на ринку в довгостроковій перспективі.

Головною метою використання виробничого потенціалу аграрного підприємства є виготовлення продукту визначених характеристик і кількості з метою досягнення встановлених цілей. Виробничий потенціал є невіддільною складовою економічного потенціалу аграрного підприємства та інколи ототожнюється з загальним економічним потенціалом, адже акумулює в собі значну частку потенціалу підприємства. Більше того, за відсутності виробничого потенціалу немає потреби і в маркетинговому (нові ринки збуту не потрібні, якщо немає потужностей для випуску більшої кількості товарів), трудовому (немає сенсу навчати персонал, якщо обладнання використовується по-старому) або інноваційному потенціалах. Однак, такий взаємозв'язок доречний і для інших видів потенціалу.

Розглянемо поняття виробничий потенціал різними науковцями (табл. 1).

Таблиця 1

Визначення поняття «виробничий потенціал» у науковій літературі

Автор	Визначення
Анчишкін О. І.	Виробничий потенціал – сукупність ресурсів, які в процесі виробництва набирають форми і факторів виробництва [1]
Іщук С.	Виробничий потенціал – це складна, організована, динамічна система, яка формується з множин елементів, що перебувають у взаємозв'язку та взаємодії і виконують різні функції в процесі виготовлення продукції необхідної кількості та якості в терміни, визначені ринком [2]
Федонін О.С., Репіна І.М., Олексюк О.І	Виробничий потенціал – це наявні та приховані можливості підприємства щодо залучення та використання факторів виробництва для випуску максимально можливого обсягу продукції (послуг) [3]
Должанський І.З. та ін.	Виробничий потенціал – той обсяг робіт у наведених одиницях виміру витрат праці (нормо-годин), що може бути виконаний протягом деякого періоду часу основними виробничими працівниками на базі наявних виробничих фондів при дво-, тризмінному режимі роботи й оптимальній організації праці й виробництва [4]
Петрович Й.М.	Виробничий потенціал – це сукупність виробничих (матеріальних і трудових) ресурсів фірми, які можуть бути використані для реалізації цілей виробничого підприємництва [5]
Добикіна О.К. та ін.	Виробничий потенціал – це здатність виробничої системи виробляти матеріальні блага, використовуючи ресурси виробництва [6]

Отже, єдине визначення поняття «виробничий потенціал» відсутнє. Має місце різне його трактування науковцями, спільним у яких є орієнтація на сукупність ресурсів. Оскільки ресурси постійно оновлюються та створюються нові (інноваційні та інформаційні) це не дозволяє затвердити стале визначення виробничого потенціалу.

Трансформація виробничого потенціалу в економічний відбувається шляхом залучення маркетингово-збутової діяльності підприємства та управління нею, внаслідок чого підприємство отримує та реалізує можливості здійснення комерційної діяльності з виробленою продукцією та завершує виробничо-комерційний цикл, отримуючи авансований у виробництво капітал. Так само із залученням маркетингового, організаційно-правового та організаційно-управлінського інструментарію на базі економічного формується конкурентний потенціал підприємства [7] (рис. 1).

Рис. 1. Ієрархія базових потенціалів підприємства

Отже, нині дослідження виробничого потенціалу аграрних підприємств здійснюється за існування широкого кола протиріч теоретичного характеру, що потребує подальшого дослідження.

Список використаних джерел

1. Анчишкин А.И. Прогнозирование роста социалистической экономики. М.: Экономика. 1973. 296 с.

2. Іщук С. Концептуальні засади формування та розвитку виробничого потенціалу промислових підприємств. Регіональна економіка. 2005. № 3. С. 48–56.
3. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Навчальний посібник. К.: КНЕУ. 2004. 316 с.
4. Должанський І.З. Управління потенціалом підприємства. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2006. 362 с.
5. Петрович Й.М. Економіка виробничого підприємництва. Й.М. Петрович, І.О. Будіщева, І.Г. Устінова. та ін. К.: Т-во «Знання». 2002. 405 с.
6. Добикіна О.К. Потенціал підприємства: формування та оцінка. Навчальний посібник. К.: Центр навчальної літератури. 2007. 202 с.
7. Руденко С.В. Виробничий потенціал аграрного підприємства: економічна сутність та роль у формуванні економічного потенціалу. Вісник Харківського національного технічного університету сільського господарства імені Петра Василенка. 2016. №172. С. 164–175.

ВИРОБНИЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА ТА ЙОГО СКЛАДОВІ

Шило Р.А.³, аспірант, Полтавська державна аграрна академія

У сучасних економічних умовах в усьому світі та в Україні, зокрема, проблеми ефективності функціонування виробничих підприємств, оптимізації їх діяльності й утримання конкурентних переваг на ринку набувають особливої актуальності. Сфера виробництва зазнала глибоких перетворень через розробку нових технологічних рішень, переоснащення, інноваційну діяльність. Завдання конкуренції перейшло зі сфери нарощування виробничих потужностей і пошуку

³ Науковий керівник: Березіна Л.М., д.е.н., професор, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, Полтавська державна аграрна академія